

**Informacja na temat działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawadzkiem
w okresie styczeń- wrzesień 2025 r**

1. Charakterystyka i cele

Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawadzkiem działa na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Jego zadaniem jest:

- **rozpoznawanie potrzeb społecznych** osób i rodzin, które nie są w stanie własnymi siłami poradzić sobie z trudnościami życiowymi,
- **zapewnianie środków wsparcia** — materialnego, usługowego, opiekuńczego — w celu umożliwienia im życia w warunkach godnych człowieka,
- **zapobieganie pogłębianiu się wykluczenia społecznego** — zarówno przez działania pomocowe, jak i aktywizujące,
- **integracja społeczna** osób zagrożonych bądź dotkniętych wykluczeniem, w tym osób z niepełnosprawnościami, samotnych, starszych, rodzin wielodzietnych, a także dzieci i młodzieży.

2. Liczba osób objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawadzkiem

W omawianym okresie wsparciem ośrodka objętych było **297 osób**. 232 osoby korzystały ze wsparcia materialnego i usługowego a 65 osób z pracy socjalnej (pomoc przy rozwiązywaniu problemów dnia codziennego - zapobieganie wykluczeniu społecznego)

3. Przyznawane świadczenia pieniężne

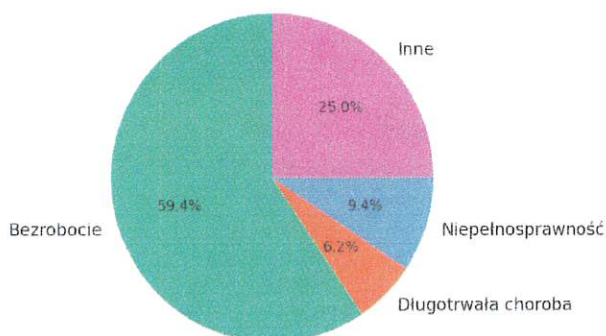
Liczba osób pobierających **zasiłki stałe** wypłacane osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności (jeżeli ich dochód jest niższy od ustawowych kryteriów dochodowych) - **28 osób**

Liczba osób pobierających **zasiłki okresowe** przyznawane osobom lub rodzinom, których dochód jest niższy od ustawowego kryterium dochodowego, aby zaspokoić ich podstawowe potrzeby, zwłaszcza w sytuacjach długotrwałej choroby, niepełnosprawności lub bezrobocia - **37 rodzin** (22 osoby samotne; 15 rodzin)

Powody przyznania zasiłków:

- a) bezrobocie-19 rodzin
- b) długotrwała choroba -2 rodziny
- c) niepełnosprawność - 3 rodziny
- d) inne - 8 rodzin

Przyczyny przyznania zasiłków okresowych

Ośrodek udziela również wsparcia osobom bezdomnym. W omawianym okresie **9 mieszkańców** gminy zostało umieszczonych w schroniskach dla bezdomnych. Nie wszyscy potrzebujący chcą skorzystać z tej formy pomocy. Trzy osoby odmówiły

4. Działania aktywizujące osoby długotrwale bezrobotne

a) Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to forma wsparcia dla osób bezrobotnych, bez prawa do zasiłku, które korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Osoba bezrobotna wykonuje prace na rzecz gminy lub organizacji pozarządowej w wymiarze do 10 godzin tygodniowo, otrzymując za nie świadczenie pieniężne, które jest nieopodatkowane.

Z tej formy wsparcia w okresie styczeń-wrzesień 2025 r skorzystało **11 osób**

W ostatnim czasie obserwujemy wzrost liczby osób skierowanych do prac społeczno-użytecznych przez sąd - 3 osoby

5. Przeciwdziałania przemocy domowej

Ośrodek Pomocy Społecznej odgrywa kluczową rolę w przeciwdziałaniu przemocy domowej, wdrażając procedurę "Niebieska Karta" i organizując pracę Zespołów Interdyscyplinarnych. OPS wspiera ofiary, pomagając im uzyskać pomoc prawną i psychologiczną. W przypadku podejrzenia przemocy domowej, OPS jest uprawniony do prowadzenia działań interwencyjnych oraz współpracy z policją i prokuraturą, aby chronić osoby zagrożone i rodzinę.

W okresie styczeń- wrzesień 2025 r Zespół Interdyscyplinarny zajmował się **15 Niebieskimi Kartami**. Obecnie aktywnych jest 7. W ostatnim roku zaobserwowano narastającą skalę przemocy fizycznej – w ostatnim półroczu 5 z 7 wszczętych procedur dotyczyło podejrzenia stosowania przemocy wobec dzieci.

W ostatnim czasie, na mocy zarządzenia Burmistrza Zawadzkiego, powołano nowy rozszerzony skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Główne cele i działania Zespołu Interdyscyplinarnego:

- **Diagnozowanie problemu:** określenie skali i charakteru przemocy w rodzinie w danym środowisku lokalnym.
- **Koordynacja i integracja:** zapewnienie spójności i współpracy między różnymi instytucjami i służbami, takimi jak policja, ośrodek pomocy społecznej, służba zdrowia, oświata czy organizacje pozarządowe.
- **Realizacja procedury "Niebieskie Karty":** koordynowanie działań związanych z realizacją procedury, której celem jest ochrona ofiar przemocy
- **Tworzenie grup roboczych:** powoływanie i nadzorowanie grup diagnostyczno-pomocowych, które zajmują się konkretnymi, indywidualnymi przypadkami przemocy.
- **Opracowywanie planów pomocy:** tworzenie indywidualnych planów pomocy dla osób dotkniętych przemocą oraz ich rodzin, obejmujących propozycje działań.
- **Działania informacyjne i profilaktyczne:** rozpowszechnianie informacji o dostępnej pomocy oraz inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu zapobieganie przemocy.
- **Inicjowanie interwencji:** podejmowanie działań w środowisku zagrożonym i dotkniętym przemocą, w tym wobec osób stosujących przemoc, aby przerwać cykl przemocy.

6. Działania na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

a) Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze to wsparcie socjalne dla osób chorych, starszych, niepełnosprawnych lub samotnych, które potrzebują pomocy w codziennym funkcjonowaniu, której nie mogą uzyskać od rodziny. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych (np. zakupy, przygotowanie posiłków), opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz, w miarę możliwości, kontakty z otoczeniem.

W omawianym okresie z tej formy pomocy skorzystało **51 osób**. Obecnie **36 osób** korzysta z usług opiekuńczych. Opiekę zapewnia im 7 wykwalifikowanych opiekunek środowiskowych. Są to usługi świadczone w różnym zakresie i z różną częstotliwością.

b) Domy Pomocy Społecznej

Domy Pomocy Społecznej są przeznaczone dla osób wymagających całodobowej opieki, której nie można zapewnić w miejscu zamieszkania, ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność. Umieszczenie osoby w DPS jest ostatecznością i wiąże się z dużymi kosztami. Na terenie Gminy Zawadzkie oferta usług opiekuńczych skutecznie przeciwdziała tej praktyce. Od początku roku w Domach Pomocy Społecznej przebywało **16 osób**, obecnie ich liczba spadła do **12**

7. Działania na rzecz rodzin zmagających się z trudnościami w wypełnianiu podstawowych funkcji opiekuńczo- wychowawczych

Wsparcie rodzin – Asystent rodziny

Asystent rodziny realizuje kompleksowe działania mające na celu wspieranie rodzin w trudnych sytuacjach życiowych. Do jego głównych zadań asystenta należy opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z pracownikiem socjalnym, udzielanie wsparcia emocjonalnego i towarzyszenie rodzinie w kryzysie, a także pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych.

Asystent wspiera również rodziny w sprawach formalnych, ułatwiając kontakty z instytucjami i urzędami, oraz prowadzi pedagogizację rodziców, wskazując właściwe wzorce wychowawcze i wzmacniając ich kompetencje rodzicielskie.

W okresie styczeń- wrzesień 2025 roku pomocą asystenta rodziny w gminie Zawadzkiem objęto **22 rodziny**, liczące łącznie 85 członków, w tym **49 dzieci**. Główne przyczyny objęcia rodzin wsparciem to niskie kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, ryzyko wykluczenia społecznego związane z niepełnosprawnością, chorobami psychicznymi, uzależnieniami, bezrobociem i ubóstwem, a także osłabienie więzi rodzinnych

W ostatnim półroczu dzięki pracy asystentów rodziny ośrodek podjął współpracę z Ośrodkiem Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem działającym przy Diecezjalnej Fundacji Ochrony Życia w Opolu. Fundacja zapewnia wsparcie finansowe a także pomoc prawną i psychologiczną dla osób doświadczających przemocy domowej.

Na terenie gminy obserwuje się następujące trudności

- **Brak dostępu do specjalistów**

Jednym z najpoważniejszych wyzwań jest ograniczony dostęp do specjalistów – terapeutów, neurologów, logopedów czy psychiatrów.

- **Brak grup wsparcia**

Na terenie gminy brakuje zorganizowanych grup wsparcia dla rodzin w kryzysie. Takie grupy pełnią ważną funkcję społeczną – pozwalają dzielić się doświadczeniami, uzyskać wsparcie emocjonalne i praktyczne porady. Ich brak powoduje poczucie osamotnienia i utrudnia proces wychodzenia z trudnych sytuacji życiowych.

- **Brak świetlic środowiskowych i bezpiecznych przestrzeni dla dzieci**

Istotnym problemem jest również brak świetlic środowiskowych lub miejsc integracji społecznej, w których dzieci i młodzież mogłyby w sposób bezpieczny i konstruktywny spędzać czas po zajęciach szkolnych. Brak takich przestrzeni sprzyja izolacji, zwiększa ryzyko występowania zachowań ryzykownych oraz utrudnia wczesną interwencję w przypadku problemów wychowawczych.

8 . Programy realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawadzkiem

a) “Korpus Wsparcia Seniorów” - rządowy program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej

Korpus Wsparcia Seniorów realizowany jest w dwóch modułach. Moduł I ukierunkowany jest na wsparcie finansowe gmin w zakresie organizowania usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich dla osób powyżej 60 roku życia. Usługi te obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych oraz podstawową opiekę higieniczno-pielęgniarską, która nie wymaga specjalistycznej wiedzy ani kompetencji.

Moduł II koncentruje się na wsparciu finansowym gmin w realizacji usług opiekuńczych poprzez zapewnienie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. Rozwiązanie to ma na celu poprawę bezpieczeństwa oraz umożliwienie osobom starszym jak najdłuższego samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania. W ramach tego modułu gmina otrzymała dofinansowanie zarówno na zakup, jak i na pokrycie kosztów użytkowania opasek bezpieczeństwa. Dofinansowanie obejmuje również koszty eksploatacji urządzeń.

Na terenie gminy program realizowany jest poprzez sukcesywne zwiększanie liczby opasek bezpieczeństwa. Od roku 2022 liczba urządzeń stopniowo rosła, aż w 2024 roku osiągnęła poziom pięćdziesięciu sztuk. Dla pięćdziesięciu mieszkańców gminy, którzy z nich korzystają, zapewniono miesięczny abonament w wysokości pięćdziesięciu złotych .

Rozwiązanie to w istotny sposób podniosło poziom bezpieczeństwa seniorów i umożliwiło im większą niezależność w codziennym życiu.

b) Program rządowy „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” - edycja 2025

Gmina Zawadzkie w 2025 r. pozyskała środki finansowe na realizację zadania w ramach resortowego Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025, realizowanego ze środków Państwowego Funduszu Celowego - Funduszu Solidarnościowego.

Wartość dofinansowania ze środków Funduszu Solidarnościowego wynosi **1 501 037,10 zł**.

Całkowity koszt realizacji zadania wynosi **1 501 037,10 zł**

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystenckie mogą uzupełniać usługi opiekuńcze, nie mogą ich jednak zastępować.

Usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- 1) wsparcia uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;
- 2) wsparcia uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;
- 3) wsparcia uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;
- 4) wsparcia uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

W 2025 roku z usług asystenta osobistego korzysta **65 osób**, w tym :

- 25 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 24 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 9 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 2 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
- 5 dzieci w wieku od 2. roku życia do ukończenia 16 roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności ze wskazaniem długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Usługi asystenckie świadczy **49 asystentów**.

c) Program rządowy „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2026

Gmina Zawadzkie złożyła wniosek o środki finansowe na realizację programu rządowego „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026 na ogólną kwotę **2 998 188,00 zł**. Wniosek przeszedł pozytywną ocenę merytoryczną.

Planowana liczba osób z niepełnosprawnościami, którym zostaną przyznane usługi asystencji osobistej wynosi **74**, w tym :

- 29 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 22 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 12 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 5 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- 6 dzieci od 2. roku życia do ukończenia 16 roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.
- Usługi asystenckie w roku 2026 będzie świadczyć **51 asystentów**.

d) Nie-Sami-Dzielní – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne – III edycja

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w Ramach Funduszy Europejskich dla Opolskiego 2021-2027 Priorytet 07 - Fundusze Europejskie wspierające usługi społeczne i zdrowotne w opolskim, Działanie 07.01 - Usługi zdrowotne i społeczne oraz opieka długoterminowa.

W projekcie Gmina Zawadzkie zaplanowała następujące działania:

- **Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego:** Remont, wyposażenie i uruchomienie mieszkania wspomaganego dla **1 osoby**

Mieszkanie powstanie na bazie zasobów gminy - 1 lokal o pow. użytkowej ok. 48 m², składający się z 1 pomieszczenia. Mieszkanie będzie przeznaczone dla 1 osoby niesamodzielnej, osoby starszej lub/i niepełnosprawnej. Wymagany jest kapitalny remont w zakresie: wymiany stolarki drzwiowej i okiennej, elektryki, wymiany podłogi, wstawienia ścianek działowych celem utworzenia kuchni, łazienki, doprowadzenia kanalizacji, zakup systemu ogrzewania, utworzenia łazienki.

Planowane jest także wyposażenie lokalu w niezbędne meble, łóżka, sprzęt gospodarstwa domowego, RTV, AGD. Zadanie zakłada także usługi wspierające aktywność osób w mieszkaniu: np. praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, integracja osoby ze społecznością lokalną- zgodnie z potrzebami beneficjenta.

Aktualnie jesteśmy na etapie projektu architektonicznego lokalu mieszczącego się w Zawadzkim przy ul. Lublinieckiej 4/7. W następnym etapie przystąpimy do wyłonienia wykonawcy remontu i zakupu wyposażenia oraz sprzętu RTV i AGD

- **Rozwój usług opiekuńczych:**

Wsparcie seniorów w Gminie Zawadzkie dla **6 osób** przez 1 opiekunkę

Zadanie zakłada świadczenie usług opiekuńczych dla 6 osób (3M,3K). Zadanie jest kierowane do osób starszych i z niepełnosprawnościami pod warunkiem, że osoby te potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i otrzymają od 0 do 80 punktów według skali Barthel, w zakresie:

1) pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych tj. zrobienia niezbędnych zakupów, przygotowanie posiłku lub jego dostarczenie z punktu gastronomicznego, karmienie podopiecznego jeżeli tego wymaga, bieżące prace porządkowe w mieszkaniu podopiecznego lub części mieszkania użytkowanej przez podopiecznego, mycie naczyń, pranie ubrań i bielizny podopiecznego, palenie w piecu

2) opiekę higieniczną tj. pomoc w utrzymywaniu higieny osobistej podopiecznego (mycie), zmiana bielizny osobistej i pościelowej, ubranie podopiecznego

3) pielęgnację zaleconą przez lekarza w tym pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych, pomoc w ułożeniu chorego w łóżku, pomoc w poruszaniu się chorego po mieszkaniu, zamawianie wizyt lekarza, pielęgniarki

4) zapewnienie kontaktów z otoczeniem, wysyłanie korespondencji, załatwianie drobnych spraw urzędowych, wyjście z podopiecznym na spacer, dostarczenie prasy i książek itp.

Wsparcie dla usług opiekuńczych spowoduje zwiększenie liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych prowadzonych przez Gminę Zawadzkie w stosunku do roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu.

- **Transport indywidualny typu door-to-door dla potrzeb osób wymagających wsparcia w zakresie mobilności na terenie Gminy Zawadzkie**

Usługa będzie skierowana do osób, które z uwagi na wiek lub inwalidztwo nie posiadają samochodu. Katalog potrzeb tej grupy osób obejmuje m.in. potrzebę dojazdu do placówek służby zdrowia, załatwienia spraw w urzędach itp. Jest to grupa najbardziej zagrożona wykluczeniem społecznym, w tym izolacją od środowiska lokalnego.

W ramach zadania został zakupiony samochód dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Dodatkowo zostanie zatrudniony kierowca na pełny etat posiadający odpowiednie kwalifikacje. Usługi door-to-door mają charakter usług wspierających osoby, które mają potrzebę wsparcia w zakresie mobilności w tym potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Zadanie ma na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych ww. osób w zakresie mobilności.

Cel przejazdu będzie związany z aktywizacją społeczno-zawodową osoby z niepełnosprawnością, ale także z życiem społecznym w miejscu zamieszkania lub pracy.

Usługa będzie dostępna przez min. 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku. Wsparciem będzie objętych ok. **54 osób** (27K, 27M) z terenu Gminy Zawadzkie.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zawadzkim
Arkadiusz Łuków